

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

BISNOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Het voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering van 9 mei 2014 houdende de regels voor de erkenning van meerdere vestigingen van een woonzorgcentrum, een centrum voor kortverblijf of een woonzorgcentrum met bijkomende erkenning.

Aanpassing voor de dagverzorgingscentra en de dagverzorgingscentra met bijkomende erkenning.

Principiële goedkeuring

Bijlagen:

- het principiële goed te keuren voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei 2014 houdende de regels voor de erkenning van meerdere vestigingen van een woonzorgcentrum, een centrum voor kortverblijf of een woonzorgcentrum met een bijkomende erkenning als één woonzorgcentrum, één centrum voor kortverblijf of één woonzorgcentrum met een bijkomende erkenning, wat betreft de invoeging van dagverzorgingscentra en dagverzorgingscentra met een bijkomende erkenning.
- het advies van de Inspectie van Financiën van 30 oktober 2018.

1. INHOUDELIJK

1. Situering van het voorontwerpbesluit

Het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 bevat bij artikel 54 de mogelijkheid om meerdere vestigingen of inplantingsplaatsen van een ouderenvoorziening te erkennen onder eenzelfde erkenningsnummer.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei 2014 houdende de regels voor de erkenning van meerdere vestigingen van een woonzorgcentrum, een centrum voor kortverblijf of een woonzorgcentrum met bijkomende erkenning beperkt de mogelijkheid van een gezamenlijke erkenning van meerdere vestigingsplaatsen tot de woonzorgcentra en de centra voor kortverblijf.

Voorliggend voorontwerpbesluit wil, op vraag van de sector, ter uitvoering van artikel 54 van het Woonzorgdecreet de nadere voorwaarden bepalen voor de gezamenlijke erkenning van meerdere vestigingsplaatsen voor een dagverzorgingscentrum conform artikel 51 van bijlage IX, een dagverzorgingscentrum niet-conform artikel 51 van bijlage IX, een dagverzorgingscentrum voor palliatieve verzorging, een dagverzorgingscentrum niet-conform artikel 51 van bijlage IX met bijkomende erkenning en een dagverzorgingscentrum voor palliatieve verzorging met bijkomende erkenning.

2. Algemene toelichting bij het voorontwerpbesluit: toepassingsgebied en -voorwaarden

2.1. Toepassingsgebied

Het voorontwerpbesluit is van toepassing op de dagverzorgingscentra (conform en niet-conform artikel 51 van bijlage IX), de dagverzorgingscentra voor palliatieve verzorging, de dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van bijlage IX met bijkomende erkenning en de dagverzorgingscentra voor palliatieve verzorging met bijkomende erkenning.

Volgens het besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei 2014 kunnen alleen meerdere vestigingen woonzorgcentrum, centrum voor kortverblijf en woonzorgcentrum met bijkomende erkenning als één woonzorgcentrum, één centrum voor kortverblijf en één woonzorgcentrum met bijkomende erkenning onder één erkenningsnummer erkend worden.

De programmatie voor de dagverzorgingscentra en de dagverzorgingscentra voor palliatieve verzorging is bepaald in centra. Bijgevolg kunnen ook dagverzorgingscentra conform artikel 51 van bijlage IX, dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van bijlage IX en dagverzorgingscentra voor palliatieve verzorging met verschillende vestigingsplaatsen erkend worden als één dagverzorgingscentrum conform artikel 51 van bijlage IX, één dagverzorgingscentrum niet-conform artikel 51 van bijlage IX of één dagverzorgingscentrum voor palliatieve verzorging.

Voorafgaand aan de erkenning onder eenzelfde nummer moet elke vestigingsplaats apart over een geldige voorafgaande vergunning beschikken of erkend zijn, en dus passen binnen de programmatie.

2.2. Voorwaarden

2.2.1. Beheer en ligging

Alle vestigingen dagverzorgingscentrum conform artikel 51 van bijlage IX, dagverzorgingscentrum niet-conform artikel 51 van bijlage IX en dagverzorgingscentrum voor palliatieve verzorging moeten door dezelfde beheersinstantie uitgebaut worden.

De vestigingen moeten op een "redelijke afstand" van elkaar liggen. Volgens het voorontwerpbesluit betekent dit dat ze moeten liggen in dezelfde gemeente of in aan elkaar grenzende gemeenten binnen dezelfde provincie. Dit houdt in dat er weinig risico genomen wordt ten aanzien van wat in artikel 54 van het Woonzorgdecreet beschreven staat als "binnen een redelijke afstand".

2.2.2. Specifieke erkenningsvoorwaarden

Er wordt bepaald dat enkel gelijkaardige zorgvormen onder één erkenningsnummer erkend kunnen worden.

Elke vestiging moet afzonderlijk voldoen aan de specifieke erkenningsvoorwaarden voor de hulp- en dienstverlening (de rechten en plichten, de zorg en kwaliteit van de zorg en de facturatie), voor de omkadering en voor de infrastructuur (veiligheid en het gebouw).

Of kort samengevat: aan de erkenningsvoorwaarden met betrekking tot de (kwaliteit van) zorg moet per vestigingsplaats voldaan te worden.

Ook de voorwaarden met betrekking tot de omkadering gelden per vestiging.

Een dagverzorgingscentrum conform artikel 51 van bijlage IX en een dagverzorgingscentrum niet-conform artikel 51 van bijlage IX moeten volgens de regelgeving over ten minste het volgende personeel kunnen beschikken:

1° een coördinator die verantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding in dagverzorgingscentra en die voor één derde tewerkgesteld wordt of meer, in functie van het aantal gebruikers. De coördinator is in het bezit van ten minste een bachelordiploma in een sociale, medische, paramedische of verzorgende studierichting;
2° minstens één voltijds verzorgend personeelslid;
Het centrum moet voldoende en deskundig personeel en medewerkers inzetten om zijn vooropgestelde doelstellingen te realiseren;
Tijdens de openingsuren moet ten minste één lid van het verzorgend personeel een permanente dienstverlening verzorgen.
Overdag en in voorkomend geval 's nachts moet in het dagverzorgingscentrum voldoende gekwalificeerd personeel oproepbaar zijn om tijdig aangepaste hulp te kunnen bieden.

Aan de erkenningsvoorwaarde voor de dagverzorgingscentra conform artikel 51 van bijlage IX die bepaalt dat een verzorgend personeelslid van de dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg, zorg- en dienstverlening aan gemiddeld vier gebruikers per jaar in het dagverzorgingscentrum mag verstrekken, met een maximum van tegelijkertijd zes gebruikers per uur, moet slechts voldaan worden per erkende voorziening, niet per vestiging.

Voor de omkadering van de dagverzorgingscentra voor palliatieve verzorging geldt de bijkomende voorwaarde dat er minstens een voltijds equivalent beoefenaar van de verpleegkunde moet zijn.

Het samenvoegen van verschillende vestigingen onder eenzelfde erkenning mag in geen geval leiden tot een vermindering van de kwaliteit van zorg. Daarom wordt, ook wat de bijkomende erkenning betreft, de naleving van alle erkenningsnormen betreffende de bijkomende erkenning vereist per vestiging, van zodra aan die vestiging een bijkomende erkenning toegewezen is.

2.2.3. Minimale en maximale capaciteit

Er wordt bepaald dat een voorziening maximaal vier vestigingen mag tellen. Dit, enerzijds omdat een zeer grote concentratie van grote vestigingen dagverzorging toch ook nadelen heeft voor de wijken en gemeenten waarin ze zich bevinden, en anderzijds, omdat de personeelsvoorwaarden voor de bijkomende erkenning worden gecontroleerd op basis van de aangifte van in dienst zijnde personeelsleden bij de sociale secretariaten voor de voorziening als geheel.

De mogelijkheid om de beschikbare personeelsleden onevenwichtig (d.w.z. zonder voldoende rekening te houden met de zorgzwaarte in elke vestiging) te verdelen over de vestigingen, moet beperkt worden, in het belang van de kwaliteit van zorg in elke vestiging. De erkenningsvoorwaarden inzake de personeelsomkadering voor de dagverzorgingscentra en de dagverzorgingscentra voor palliatieve verzorging zijn ook beduidend lager dan de personeelsvoorwaarden voor de bijkomende erkenning.

Vooraleer dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van bijlage IX en dagverzorgingscentra voor palliatieve verzorging met een bijkomende erkenning voor meer dan vijf (of zeven voor dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van bijlage IX in gemeenten die deel uitmaken van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad) verblijfseenheden bijkomende erkenning kunnen voordeel hebben bij een schaalvergroting door samenvoeging.

Met het oog op een kwaliteitsvolle personeelsinvulling en -bezetting wordt ervoor geopteerd om bij een bijkomende erkenning, een minimumgrens van vijf verblijfseenheden bijkomende erkenning (of zeven voor dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van bijlage IX in gemeenten die deel uitmaken van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad) per vestiging op te leggen. Zie ook 2.2.4.

De berekening van de werkingsmiddelen zal per vestigingsplaats gebeuren.

2.2.4. Bijkomende erkenning

Er wordt voorgesteld om de bijkomende erkenning per vestigingsplaats toe te kennen.

Het ministerieel besluit van 19 april 2018 houdende de planning van verblijfseenheden in het kader van de bijkomende erkenning als centrum voor dagverzorging voor zorgafhankelijke ouderen voor de dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van bijlage IX gevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers legt de sinds 17 december 2012 van toepassing zijnde criteria voor de verdeling van de verblijfseenheden bijkomende erkenning vast, legt de toewijzing van verblijfseenheden voor de dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 vast en geeft uitvoering aan een eenmalige verdeling die kon ingaan op 1 april, 1 juli of 1 oktober 2018.

Aan de dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van bijlage IX bij het besluit van 24 juli 2009 en aan de dagverzorgingscentra voor palliatieve verzorging met een bijkomende erkenning voor minder dan vijf verblijfseenheden, kan, binnen de beschikbare begrotingskredieten, een bijkomende erkenning toegekend worden tot maximaal vijf verblijfseenheden per centrum.

Aan de dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van bijlage IX bij het besluit van 24 juli 2009 in gemeenten die deel uit maken van Brussel-Hoofdstad met een bijkomende erkenning met minder dan zeven verblijfseenheden bijkomende erkenning, kan, binnen de beschikbare begrotingskredieten, een bijkomende erkenning toegekend worden tot maximaal zeven verblijfseenheden bijkomende erkenning per dagverzorgingscentrum.

Vooraf dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van de bijlage IX en dagverzorgingscentra voor palliatieve verzorging met een bijkomende erkenning voor meer dan vijf (of zeven voor dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van bijlage IX in gemeenten die deel uitmaken van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad) verblijfseenheden kunnen voordeel hebben bij een schaalvergroting door samenvoeging.

Door de samenvoeging van meerdere vestigingen, kunnen de centra die momenteel een bijkomende erkenning hebben voor vijf of zeven verblijfseenheden maar gemiddeld meer dan vijf of zeven gebruikers opvangen met een voldoende zwaar zorgprofiel, toch een uitbreiding van de bijkomende erkenning en de bijhorende middelen verwerven mits fusering met een of meer centra met een bijkomende erkenning voor meer dan vijf of zeven verblijfseenheden uit de gemeente of randgemeenten uit de provincie. Het aantal CVD-gerechtigden dat per vestigingsplaats verblijft fluctueert immers, waardoor de benutting van de erkende verblijfseenheden bijkomende erkenning per vestiging nu niet optimaal is.

Uiteraard moet per vestigingsplaats aan de voorwaarden voor de bijkomende erkenning worden voldaan.

Omwille van de bepaling in het ministerieel besluit van 19 april 2018 dat (nieuwe) dagverzorgingscentra die nog niet beschikken over een bijkomende erkenning voor maximaal vijf (of zeven voor dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van bijlage IX in gemeenten die deel uitmaken van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad) verblijfseenheden kunnen verkrijgen, wordt voorgesteld om een bijkomende erkenning voor vijf (of zeven voor dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van bijlage IX in gemeenten die deel uitmaken van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad) verblijfseenheden per vestiging te behouden.

Dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van de bijlage IX en dagverzorgingscentra voor palliatieve verzorging komen alleen in aanmerking voor een aanpassing van de bijkomende erkenning in uitvoering van artikel 54 van het Woonzorgdecreet als de aanpassing van de erkenning vóór 1 januari of vóór 1 juli van dat werkingsjaar is aangevraagd. De aanpassing van de bijkomende erkenning kan enkel ingaan op 1 januari of

op 1 juli van datzelfde werkingsjaar.

Bovendien, indien van een bepaalde vestiging de erkenning van het dagverzorgingscentrum niet-conform artikel 51 van bijlage IX of van het dagverzorgingscentrum voor palliatieve verzorging wordt ingetrokken of geschorst, mogen de verblijfseenheden bijkomende erkenning, die op deze vestiging in gebruik waren op het moment van de intrekking of schorsing, niet naar een andere vestiging worden overgebracht om er geëxploiteerd te worden, tenzij bij wedererkenning na afloop van de schorsing.

2.3. Sancties

Gelet op het feit dat in artikel 54 van het Woonzorgdecreet aan de Vlaamse Regering delegatie wordt verleend om de voorwaarden te bepalen waaronder de gemeenschappelijke erkenning voor vestigingsplaatsen van eenzelfde ouderenvoorziening wordt verleend, wordt in voorliggend voorontwerpbesluit voorzien dat de sancties, bepaald in artikel 73 tot en met 76 van het Woonzorgdecreet (wijziging, schorsing, intrekking en sluiting), ook per vestigingsplaats voor de dagverzorgingscentra conform artikel 51 van bijlage IX, de dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van bijlage IX en de dagverzorgingscentra voor palliatieve verzorging kunnen worden opgelegd.

3. Toelichting bij de artikelen van het voorontwerpbesluit

Volgens het besluit van de Vlaamse Regering van 9 mei 2014 kunnen alleen meerdere vestigingen woonzorgcentrum en centrum voor kortverblijf als één woonzorgcentrum en één centrum voor kortverblijf onder één erkenningsnummer erkend worden. Volgens artikel 1 en artikel 2 kunnen ook dagverzorgingscentra conform artikel 51 van bijlage IX, dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van bijlage IX, dagverzorgingscentra voor palliatieve verzorging, dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van bijlage IX met een bijkomende erkenning en dagverzorgingscentra voor palliatieve verzorging met een bijkomende erkenning met verschillende vestigingsplaatsen erkend worden als één dagverzorgingscentrum conform artikel 51 van bijlage IX, één dagverzorgingscentrum niet-conform artikel 51 van bijlage IX, één dagverzorgingscentrum voor palliatieve verzorging, één dagverzorgingscentrum niet-conform artikel 51 van bijlage IX met bijkomende erkenning of één dagverzorgingscentrum voor palliatieve verzorging met bijkomende erkenning.

In artikel 3 worden de bepalingen voor het beheer, de ligging en de specifieke erkenningsvoorwaarden per vestiging vermeld.

Er wordt bepaald dat een voorziening maximaal vier vestigingen mag tellen. Alle vestigingen moeten door dezelfde beheersinstantie uitgbaat worden en moeten op een "redelijke afstand" van elkaar liggen. Elke vestiging moet afzonderlijk voldoen aan de specifieke erkenningsvoorwaarden voor de hulp- en dienstverlening (de rechten en plichten, de zorg en kwaliteit van de zorg en de facturatie), voor de omkadering en voor de infrastructuur (veiligheid en het gebouw). Ook de voorwaarden met betrekking tot de omkadering gelden per vestiging.

Er wordt voorzien dat de sancties, bepaald in artikel 73 tot en met 76 van het Woonzorgdecreet (wijziging, schorsing, intrekking en sluiting), per vestiging kunnen worden opgelegd.

De berekening van de werkingsmiddelen zal eveneens per vestiging gebeuren.

Artikel 4 stelt voor de toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van de regels voor het verlenen van de voorafgaande vergunning voor sommige woonzorgvoorzieningen een vestiging die van een dagverzorgingscentrum deel zal uitmaken, gelijk met een dagverzorgingscentrum.

Artikel 5 stelt dat de bijkomende erkenning per vestiging wordt toegekend.

Er moet per vestiging aan de erkenningsvoorwaarden voor de bijkomende erkenning worden voldaan.

De minimumgrens van vijf (of zeven voor dagverzorgingscentra niet-conform artikel 51 van bijlage IX in gemeenten die deel uitmaken van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad) verblijfseenheden bijkomende erkenning blijft behouden per vestiging.

Voorzieningen komen alleen in aanmerking voor een aanpassing van de bijkomende erkenning als de aanpassing van de erkenning vóór 1 januari of vóór 1 juli van dat werkingsjaar is aangevraagd. De aanpassing van die erkenning kan enkel ingaan op 1 januari of op 1 juli van datzelfde werkingsjaar.

Indien op een bepaalde vestigingsplaats de basiserkenning wordt ingetrokken of geschorst, mogen de verblijfseenheden bijkomende erkenning, die op deze vestigingsplaats in gebruik waren op het moment van de intrekking of schorsing, niet naar een andere vestigingsplaats worden overgebracht om er geëxploiteerd te worden, tenzij bij wedererkenning na afloop van de schorsing.

Artikel 6 stelt dat dit voorontwerpbesluit in werking treedt op 1 maart 2019.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Aangezien met dit voorontwerpbesluit voor elke vestiging die erkend wordt in het kader van artikel 54 eerst een voorafgaande vergunning moet zijn verleend, moeten nog steeds alle dagverzorgingscentra (ook diegene die erkend worden in het kader van artikel 54) passen binnen de programmatie. Er zullen dan ook niet meer dagverzorgingscentra worden uitgbaat dan nu maximaal mogelijk is binnen de programmatie.

Bijgevolg moeten er ook geen extra middelen worden voorzien voor eventueel extra te realiseren dagverzorgingscentra naar aanleiding van dit voorontwerpbesluit. Dit betreft zowel de werkingssubsidies als de middelen voorzien voor de F en de Fp-forfaits.

De Inspectie van Financiën heeft op 30 oktober 2018 gunstig advies verleend. Er wordt gesteld dat het voorontwerpbesluit geen budgettaire weerslag heeft.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorontwerpbesluit kan lokale besturen aanbelangen als die besturen initiatiefnemer zijn van een dagverzorgingscentrum. Het heeft echter geen weerslag op de organisatie of de werking van de lokale besturen als zodanig. Het vergt van de lokale besturen geen inzet van extra personeel en middelen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

De uitvoering van het voorontwerpbesluit vergt geen inzet van bijkomend personeel. Het heeft dus geen weerslag op het personeel en het personeelsbudget.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Reguleringsimpactanalyse

Het voorontwerpbesluit voorziet in de uitbreiding van de mogelijkheid om meerdere vestigingen van ouderenvoorzieningen (uitbreiding voor de dagverzorgingscentra conform

en niet-conform artikel 51 van bijlage IX en voor de dagverzorgingscentra voor palliatieve verzorging), die elk als een aparte ouderenvoorziening erkend zijn, gezamenlijk te erkennen als één enkele ouderenvoorziening.

Het gaat hier om een regeling met een zeer geringe inhoudelijke weerslag. De regels die gelden voor een erkenning als aparte ouderenvoorziening blijven van toepassing op de gezamenlijke erkenning. Het betreft dus veeleer een formele, procedurele regeling. Een RIA is bijgevolg niet vereist.

Het wetgevingstechnisch- en taaladvies

Het wetgevingstechnisch en taaladvies werd verleend op 4 oktober 2018, onder nummer 2018/420. In het voorontwerpbesluit is tegemoetgekomen aan de opmerkingen, geformuleerd in dat advies.

Compensatieregel administratieve lasten

In vergelijking met de regelgeving die al geldt voor de erkenning van de bedoelde ouderenvoorzieningen (de dagverzorgingscentra conform en niet-conform artikel 51 van bijlage IX en voor de dagverzorgingscentra voor palliatieve verzorging) en die door het voorontwerpbesluit in essentie van overeenkomstige toepassing wordt verklaard voor de erkenning van die ouderenvoorzieningen als vestigingen van eenzelfde ouderenvoorziening, voert het voorontwerpbesluit geen noemenswaardige bijkomende administratieve lasten in voor de initiatiefnemers van bedoelde ouderenvoorzieningen.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorliggend voorontwerpbesluit;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen en voor het gezondheidsbeleid, te belasten over dat voorontwerpbesluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Jo VANDEURZEN
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin